

Wyrok z dnia 8 marca 2006 r.

III KRS 1/06

Sędzia przeniesiony w stan spoczynku na podstawie art. 70 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) nie ma prawa powrotu na poprzednio zajmowane stanowisko w przypadku ustania trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Herbert Szurgacz, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 marca 2006 r. sprawy z odwołania Jacka K. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 stycznia 2006 r. [...] w sprawie wniosku sędziego w stanie spoczynku zgłaszającego zamiar powrotu na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w B., ewentualnie zgłaszającego wnioski o wyznaczenie stanowiska równorzędnego w Sądzie Rejonowym w Ż.

o d d a l i ł odwołanie.

U z a s a d n i e

Jacek K., sędzia Sądu Rejonowego w B. w stanie spoczynku złożył wniosek w trybie art. 74 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) zgłaszając zamiar powrotu na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w B., względnie prosił o wyznaczenie stanowiska równorzędnego w Sądzie Rejonowym w Ż. W uzasadnieniu wniosku podniósł, iż skoro jako sędzia w stanie spoczynku, przeniesiony w ten stan ze względu na stan zdrowia nie ma prawa powrotu w trybie zgłoszenia się na wolny etat sędziowski, to na zasadzie analogii ma prawo powrotu w trybie art. 74 prawa o u.s.p. Zdaniem wnioskodawcy przyczyny przeniesienia w stan spoczynku ustały, o czym świadczą wydane przez lekarzy zaświadczenia o zdolności do pełnienia obowiązków sędziego.

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z dnia 12 stycznia 2006 r. [...] odmówiła uwzględnienia wniosku sędziego. W toku postępowania zasięgnęła opinii sędziego

Sądu Najwyższego w zakresie wykładni art. 61, 63 i 64 w związku z art. 74 prawa o u.s.p.

W odwołaniu do Sądu Najwyższego sędzia Jacek K. zarzucił jej naruszenie art. 74 § 1 prawa o u.s.p. w związku z art. 32 ust. 1 i art. 180 ust. 1 Konstytucji RP oraz naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: § 15 ust. 1 i § 10 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 grudnia 2001 r. sprawie szczególnego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 152, poz. 1725), poprzez nedoręczenie uchwały [...] z dnia 13 grudnia 2005 r. i niesporządzenie jej uzasadnienia; § 20 tego rozporządzenia, poprzez niewysłuchanie sędziego w toku niniejszego postępowania; art. 175 ust. 1 Konstytucji, poprzez oparcie uchwały na opinii sędziego, „gdy tymczasem wymiar sprawiedliwości sprawują nie sędziowie a sądy.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne. Zgodnie z § 20 ust. 1 zdaniem pierwszym powołanego rozporządzenia Prezydenta z dnia 22 grudnia 2001 r. w sprawach indywidualnych Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania. Sędzia Jacek K. zarzucił naruszenie tego przepisu powołując się na to, że w toku postępowania przed Radą nie został wysłuchany. Nie jest to zarzut zasadny. Okoliczność, iż przepis nakazuje wzięcie pod uwagę wyjaśnień uczestników postępowania, nie oznacza bowiem obowiązku każdorazowego ich wysłuchania. Pojęcie wyjaśnień ma szerszy zakres niż pojęcie wysłuchania. Za wyjaśnienia można w szczególności uznać okoliczności przytoczone w samym wniosku. Jeżeli nie jest konieczne dla wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy uzupełnienie tych wyjaśnień poprzez wysłuchanie strony lub zobowiązanie jej do wyrażenia ich na piśmie, to zaniechanie tych czynności nie może być uznane za naruszenie tego przepisu. Należy stwierdzić, iż w przedmiotowej sprawie całokształt okoliczności wskazuje, iż dodatkowe wysłuchanie sędziego nie było potrzebne i nie mogło mieć wpływu na wynik sprawy. Decyzja w sprawie sędziego zależała bowiem od rozstrzygnięcia występującego w niej problemu prawnego, a to możliwości powrotu do czynnej służby sędziego przeniesionego w stan spoczynku z powodu choroby. Jako problem *stricte* prawny kwestia ta nie wymagała badania ani

rozważania znanych okoliczności sprawy, ani też pozyskania dodatkowych wyjaśnień. Z uzasadnienia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa wynika, iż w żadnym stopniu nie kwestionowała ona okoliczności stanowiących faktyczną podstawę wniosku sędziego, sprawa sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy w tych niekwestionowanych okolicznościach sędzia może powrócić do służby w wyniku zgłoszenia się na wolny etat sędziowski i czy może mieć w sprawie zastosowanie w drodze analogii przepis art. 74 § 1 prawa o u.s.p. Pozyskanie dodatkowych wyjaśnień sędziego nic by zatem do sprawy nie wniosło.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia w toku postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa art. 175 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe. Jest on bowiem oparty na błędnym założeniu, iż zasięgnięcie opinii osoby trzeciej jest równoznaczne z przekazaniem jej sprawy do rozstrzygnięcia. Jest oczywiste, iż Krajowa Rada Sądownictwa zwracając się o opinię w sprawie opisywanego problemu prawnego do sędziego Sądu Najwyższego nie przekazała mu sprawy do rozpoznania, sędzia ten nie występował tu jako „organ sprawujący wymiar sprawiedliwości”. Krajowa Rada Sądownictwa jako organ niezależny rozstrzygnęła sprawę samodzielnie korzystając z tej opinii.

Pozostałe dwa zarzuty naruszenia przepisów postępowania jako dotyczące postępowania w innej sprawie (uchwała Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 grudnia 2005 r. [...] zapadła w przedmiocie pozostawienia bez rozpoznania zgłoszenia na stanowisko sędziowskie sędziego Jacka K.), nie pozostają z rozpatrywaną sprawą w związku. Bezcelowe jest zatem ustosunkowywanie się do ich zasadności.

Nie jest również zasadny zarzut naruszenia prawa materialnego: art. 74 § 1 prawa o u.s.p. w związku z art. 32 ust. 1 i art. 180 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem sędzia przeniesiony w stan spoczynku z powodu zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio albo otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli ustały przyczyny będące podstawą przeniesienia w stan spoczynku. Sędzia Jacek K. zarzucił naruszenie tego przepisu przez odmowę jego zastosowania przez analogię do jego sytuacji.

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, iż według wykładni Trybunału Konstytucyjnego zawartej w uchwale z dnia 6 listopada 1991 r., W 2/91 (OTK 1991 nr 1, poz. 20), prawo powrotu sędziego na stanowisko zajmowane poprzednio

stanowi zagwarantowane przez przepisy ustawowe prawo podmiotowe. Aby tak rozumiane „prawo powrotu” było możliwe, konieczne jest wskazanie przepisu ustawowego, który je przewiduje. W prawie o u.s.p. takie prawo przewidziane jest w dwóch przypadkach, a to w art. 74 i w art. 98 § 3. Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, iż oznacza to, że sędzia przeniesiony w stan spoczynku na podstawie art. 70 § 1 prawa o u.s.p. nie ma prawa powrotu na poprzednio zajmowane stanowisko także w przypadku ustania trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego. Sąd Najwyższy podziela to stwierdzenie.

Nadto nie uznaje za zasadny zarzut skarżącego, iż taka wykładnia skłania do wniosku, iż przepisy prawa o u.s.p, nie przewidując prawa powrotu na stanowisko sędziego przeniesionego w stan spoczynku z powodu choroby są niezgodne z wyrażonymi w Konstytucji RP zasadą równości (art. 32 ust. 1) i nieusuwalności sędziów (art. 180 ust. 1). Z istoty zasady równości wynika, iż dopuszczalne jest różne traktowanie dwóch podmiotów w porównywalnej sytuacji ze względu na posiadanie przez jednego z nich pewnej cechy odróżniającej, która jest jednak relewantna z punktu widzenia różnicowania. Relewantna, to znaczy taka, że jej wystąpienie stanowi uzasadniony powód innego traktowania posiadającego ją podmiotu. Za taką cechę należy uznać przeniesienie sędziego w stan spoczynku z powodu choroby. Okoliczność, iż nie może on po powrocie do zdrowia powrócić na urząd sędziego, tak jak to jest przewidziane dla sędziego przeniesionego w stan spoczynku z powodu zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, nie stanowi jego dyskryminacji. Nie godzi to również w konstytucyjną zasadę nieusuwalności sędziów.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

=====